

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

FROSTSKYDDSVÄTSKA NORR/ MELLAN/ SÖDER

REACH-reg.nr: 01-2119457610-43 (Etanol)
01-2119457558-25 (Isopropanol)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:
Frostskyddsvätska

Begränsning av användning:
Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING
Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99
e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Flam. Liq. 3; H226

BRANDFARLIG VÄTSKA OCH ÅNGA.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

VARNING

Faroangivelser:

H226 Brandfarlig vätska och ånga.

Skyddsangivelser:

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

2.3 Andra faror

Ångor kan spridas längs golvet och antändas av gnistor från t ex statisk elektricitet.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar:

Ämne	CAS-nr	EG-nr	Vikt-%	Klassificering enligt 1272/2008:
Propylenglykol	57-55-6	200-338-0	55-65	Ej märkningspliktig
Etanol	64-17-5	200-578-6	25-35	Flam. Liq. 2; H225
Isopropanol	67-63-0	200-661-7	5-10	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Vid inandning:

Frisk luft och vila i halvsittande ställning.

Vid hudkontakt:

Tvätta huden omsorgsfullt med tvål och vatten. Vid fortsatt irritation, sök läkarhjälp.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Skölj munnen och drick ett par glas vatten eller mjölk. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Sök läkare om större mängd förtärts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilka ämnen det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Vattendimma, skum, koldioxid eller pulver.

Olämpliga släckmedel:

Vatten i hård stråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Ångorna är tyngre än luft och kan sprida sig längs marken. Ångorna kan bilda explosiv blandning med luft och antändas av t ex statisk elektricitet.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Undvik inandning av rökgaser. Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Ventilera ut ångor.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermiculit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Vidta åtgärder mot statisk elektricitet. Avlägsna antändningskällor. Hantera ej i närheten av varma ytor eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Sörj för god ventilation. Håll eller pumpa aldrig med fri stråle från hög höjd p g a risk för bildande av statisk elektricitet.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagras i lager lämpligt för brandfarliga produkter.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Undvik statisk elektricitet. Skyddas från värme, gnistor och öppen eld.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Får ej samlagras med brännbart material.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Etanol	500 ppm, 1000 mg/m ³ (NGV) / 1000 ppm, 1900 mg/m ³ (KGV)
Isopropanol	150 ppm/ 350 mg/m ³ (NGV), 250 ppm/ 600 mg/m ³ (KGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2015:7)

DNEL:

Etanol:

Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	950 mg/m ³
Arbetstagare: Kortsiktig exponering- lokala effekter, inhalation:	1 900 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	343 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	114 mg/m ³
Konsument: Kortsiktig exponering- lokala effekter, inhalation:	950 mg/m ³
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	206 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, oralt:	87 mg/kg/ dag

Isopropanol:

Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	500 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	888 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	89 mg/m ³
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	319 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, oralt:	26 mg/kg/ dag

PNEC:

Etanol:

Sötvatten: 0.96 mg/l
Saltvatten: 0.79 mg/l
Sporadisk frisläppning: 2.75 mg/l
Sediment (sötvatten): 3.6 mg/kg
Sediment (saltvatten): 2.9 mg/kg
Jord: 0.63 mg/kg
Reningsanläggning: 580 mg/l

Isopropanol:

Sötvatten: 140.9 mg/l
Saltvatten: 140.9 mg/l
Sporadisk frisläppning: 140.9 mg/l
Sediment (sötvatten): 552 mg/kg
Sediment (saltvatten): 552 mg/kg
Jord: 28 mg/kg
Reningsanläggning: 2 251 mg/l

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd: Andningsskydd med gasfilter A-P2 eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Skyddshandskar av t ex butylgummi.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör ögonskydd användas.

Hud- och kroppskydd: Skyddskläder efter behov.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Ofärgad
<i>Lukt:</i>	Alkohol
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	ca 7
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	Ingen information
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Flampunkt:</i>	> 21 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	ca 1.05 g/cm ³
<i>Löslighet:</i>	Löslig i vatten
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ångorna kan bilda explosiv blandning med luft och antändas av t ex statisk elektricitet
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Inga

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Statisk elektricitet, värme och gnistbildning.

10.5 Oförenliga material:

Starka oxidationsmedel. Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar, material av naturgummi och vissa syntetmaterial.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand eller stark upphettning bildas kolmonoxid (CO).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

Propylenglykol:

LD₅₀ oralt, råtta: 20 000 mg/ kg

LD₅₀ dermalt, kanin: 20 800 mg/ kg

Etanol:

LD₅₀, oralt, råtta: 10 470 mg/kg

LD₅₀, dermalt, kanin: 17 100 mg/kg

LC₅₀, inhal., råtta, 4 h: 124.7 mg/l

Isopropanol:

LD₅₀, oralt, råtta: 5 840 mg/kg

LD₅₀, dermalt, kanin: > 2 000 mg/kg

LC₅₀, inhal., råtta, 4 h: 66.1 mg/l

Inandning: Kan ge huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående. Vid inandning av höga halter kan reaktionstid och minne försämrats och medvetlöshet samt andningsbesvär tillkomma.

Förtäring: Kan ge kräkningar, magsmärtor och i övrigt samma symptom som vid inandning.

Irritation och frätning:

Hud: Kan ge torr hud eller hudsprickor.

Ögon: Kan ge sveda och rodnad.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande effekter.

Cancerogenitet:

Inga kända cancerogena effekter.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organotoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information tillgänglig.

Specifik organotoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Ingen information tillgänglig.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

Propylenglykol:

LC50, fisk, 96 h, sötvatten: 710 000 µg/l (Art: Pimephales promelas)

LC50, kräftdjur, 48 h, sötvatten: 1 020 000 µg/l (Art: Ceriodaphnia dubia)

EC50, daphnia, 48 h, sötvatten: > 1000 mg/l (Art: Daphnia magna)

Etanol:

LC50, fisk, 96 h: 15 300 mg/l (Art: Pimephales promelas)

EC50, daphnia, 48 h: 12 340 mg/l (Art: Daphnia magna)

EC50, alger, 96 h: 275 mg/l (Art: Chlorella vulgaris)

Isopropanol:

LC50, fisk, 48 h: 8 970-9 280 mg/l (Art: Leuciscus idus melanotus)

EC50, daphnia, 24 h: 9 714 mg/l (Art: Daphnia magna)

TGK, alger, 8 dagar: 1 800 mg/l (Art: Scenedesmus quadricauda)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Produkten är lättnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Bioackumuleras ej i vattenmiljön.

12.4 Rörligheten i jord:

Produkten är vattenlöslig och kan spridas i vattenmiljön.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Avfallskoden fastställs i samråd med den regionala avfallsmottagaren.

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 1987

14.2 Officiell transportbenämning: Alkoholier N.O.S (Etanol, isopropanol)

14.3 Faroklass för transport: 3

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror: Nej

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 30; Tunnelrestriktioner: (D/E)

IMDG: F-E, S-D

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Seveso: Kategori P5c: Brandfarliga vätskor.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Har utförts för ingående ämnen.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2015:7 "Hygieniska gränsvärden"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 14-11-03

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2 och 3:

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.